

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

متصدی تغذیه باغات

گروه شغلی کشاورزی (باغی و زراعی)

شماره ملی شناسایی شغل

۶۱۱۳/۲/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۶۱۱۳/۲/۱

شروع اعتبار : ۸۹/۲/۱

پایان اعتبار : ۹۱/۲/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان همدان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نیش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شایستگی و آموزش

ش.ب.ع.ا	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	مهدی سمواتی	کارشناسی ارشد	کشاورزی - خاکشناسی	۷ سال
۲	دکتر احمد گلچین	دکتر	کشاورزی - خاکشناسی	۱۵ سال
۳	کامران آذری	کارشناسی ارشد	کشاورزی - خاکشناسی	۲۰ سال
۴	رحیم مطلبی فرد	کارشناسی ارشد	کشاورزی - خاکشناسی	۱۰ سال
۵	الهه نادری	کارشناسی ارشد	کشاورزی - خاکشناسی	۵ سال
۶	حدیث بحرینی بروجنی	کارشناسی ارشد	کشاورزی - خاکشناسی	۵ سال

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرشی :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شایستگی : متصدی تغذیه باغات
شرح شغل ۱ متصدی تغذیه باغات شغلی است از حوزه کشاورزی (باغبانی) که دارای وظایفی از قبیل کاربرد انواع کود و انتخاب آن ، تفکیک وضعیت درختان مزرعه ، تفسیر آزمون خاک و نحوه مصرف آن است و با مشاغل بیماری شناسی گیاهی و دفع آفات، علوم زراعت و باغبانی در ارتباط است.
ویژگی های کارآموز ورودی حداقل میزان تحصیلات: فوق دیپلم با گرایش باغبانی، تکنولوژی گیاهی حداقل توانایی جسمی: سلامت کامل جسمی و روانی مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد
طول دوره آموزش طول دوره آموزش : ۵۴ ساعت - زمان آموزش نظری : ۲۵ ساعت - زمان آموزش عملی : ۲۹ ساعت - کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
شیوه ارزشیابی آزمون نظری: ۲۵٪ آزمون عملی: ۶۵٪ اخلاق حرفه‌ای: ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان حداقل سطح تحصیلات: لیسانس کشاورزی با گرایش باغبانی با ۲ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد شایستگی

– شایستگی های

ردیف	توانایی ها
۱	توانایی کاربرد انواع کود
۲	توانایی انتخاب و بکارگیری انواع کودپاشها
۳	توانایی تفکیک وضعیت درختان مزرعه
۴	توانایی استفاده از کود در زمان مناسب
۵	توانایی تفسیر آزمون خاک
۶	توانایی تحلیل علائم کمبود (نیازهای غذایی)
۷	توانایی مصرف کود در باغ
۸	توانایی تفکیک انواع مختلف کود در خاکهای مختلف با توجه به خصوصیات فیزیکی و شیمیایی

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی کاربرد انواع کود
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۲/۵	۳/۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- کود شیمیایی پر مصرف (ازت، فسفر، پتاسیم و کلسیم و منیزیم) - کود شیمیایی کم مصرف (ریز مغذی) - کود حیوانی (دام و طیور) - ماسک پارچه‌ای			۲	دانش : - انواع کودهای متداول و قابل مصرف ماکرو (ازت، فسفر و پتاسیم) در ایران - انواع کودهای متداول و قابل مصرف کلسیم و منیزیم در ایران - انواع کودهای متداول و قابل مصرف ریز مغذی در ایران - انواع کودهای متداول و قابل مصرف حیوانی در ایران
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
		۱/۵		مهارت : - کاربرد انواع کودهای متداول و قابل مصرف ماکرو (ازت، فسفر و پتاسیم) - کاربرد انواع کودهای متداول و قابل مصرف کلسیم و منیزیم - کاربرد انواع کودهای متداول و قابل مصرف میکرو
		۰/۵		
		۰/۵		
	نگرش : - دقت در کاربرد هر یک از انواع کودها - دقت در کاربرد کودهای ازته حاوی اوره و تشخیص بیورت - دقت در کاربرد مقدار مناسب و بهینه هر یک از انواع کودها			
	ایمنی : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی انتخاب و بکارگیری انواع کودپاشها
	جمع	عملی	نظری	
	۷/۵	۵/۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- کودپاش دستی - کود پاش حیوانی پشت تراکتوری - کودپاش پاندولی - کود پاش ردیفی - کود پاش (مایع پاش) پشت تراکتوری			۱ ۰/۵ ۰/۵	دانش : - ساختمان انواع کودپاشهای شیمیایی دستی - ساختمان انواع کودپاشهای حیوانی (جامد پاش) - ساختمان انواع کودپاشهای حیوانی (مایع پاش)
		۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱		مهارت : - کار با کودپاشهای شیمیایی دستی - تنظیم کودپاشهای شیمیایی دستی - سرویس و نگهداری کودپاشهای شیمیایی دستی - کار با کودپاشهای حیوانی (جامد پاش) - کار با کودپاشهای حیوانی (مایع پاش) - تنظیم انواع کودپاشهای حیوانی (جامد پاش) - تنظیم انواع کودپاشهای حیوانی (مایع پاش) - سرویس و نگهداری کودپاشهای حیوانی (جامد پاش) - سرویس و نگهداری کودپاشهای حیوانی (مایع پاش)
	نگرش : - دقت در تنظیم، کاربرد و اصول نگهداری انواع کودپاشهای شیمیایی و حیوانی			
	ایمنی : - رعایت نکات ایمنی در حین کار با انواع کودپاشها - استفاده از دستکش و روپوش در حین کار			
	توجهات زیست محیطی : - استفاده کافی و مناسب از هر یک از انواع کودها شیمیایی و حیوانی - شستشوی صحیح ابزارآلات و دفع صحیح پساب			

استاندارد آموزش

– بر گه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تفکیک وضعیت درختان باغ مورد مطالعه
	جمع	عملی	نظری	
	۴/۵	۲	۲/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- لباس کار - ماسک پارچه‌ای - کلاه حصیری			۱ ۱ ۰/۵	دانش : - تاریخچه و وضعیت گیاهشناسی باغ مورد مطالعه - انواع مختلف درختان باغ - وضعیت کوددهی در سالهای قبل
		۲		مهارت : - تفکیک درختان باغ بر اساس میزان کود دریافتی در سالهای قبل
				نگرش : - دقت در تفکیک و شناسایی انواع درختان یک باغ
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی استفاده از کود در زمان مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۲	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
– کود شیمیایی پر مصرف (ازت، فسفر، پتاسیم و کلسیم و منیزیم) – کودشیمیایی کم مصرف (ریز مغذی) – کود حیوانی (دام و طیور) – ماسک پارچه‌ای			۱ ۱ ۰/۵ ۰/۵	دانش : – زمان متعارف مصرف کودهای ازت، فسفر و پتاسیم – زمان متعارف مصرف کودهای کلسیم و منیزیم – زمان متعارف مصرف کودهای ریز مغذی – زمان متعارف مصرف کودهای حیوانی
		۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵		مهارت : – کاربرد کودهای ازت، فسفر و پتاسیم با توجه به خصوصیات باغ در زمان مناسب – کاربرد کودهای کلسیم و منیزیم با توجه به خصوصیات باغ در زمان مناسب – کاربرد کودهای ریز مغذی با توجه به خصوصیات باغ در زمان مناسب – کاربرد کودهای حیوانی با توجه به خصوصیات باغ در زمان مناسب
				نگرش : – دقت در نحوه تشخیص زمان مصرف کود – دقت در پوسیده شدن کامل کود حیوانی
				ایمنی : –
				توجهات زیست محیطی : – استفاده از کود دامی بطوریکه کاملاً پوسیده شده باشد در غیر اینصورت باعث آلودگی زیست محیطی و شیوع بیماری می‌شود

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تفسیر آزمون خاک و آب
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۴//۵	۳/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
– برگه نتایج آزمون خاک – برگه نتایج آزمون آب – تابلو وایت برد – ماژیک وایت برد			– – ۱ ۰/۵ ۱ ۱	دانش : – خصوصیات روتین آزمایشگاه خاکشناسی شامل: – مقادیر متفاوت کودهای اولیه و ثانویه – مقادیر مختلف کودهای ریز مغذی – خصوصیات خاک منطقه مورد مطالعه – خصوصیات آب منطقه مورد مطالعه
			– ۱ ۰/۵ ۱ ۱ ۱	مهارت : – تفسیر اطلاعات بدست آمده از آزمون خاک برای کودهای پر مصرف – تفسیر اطلاعات بدست آمده از آزمون خاک برای کودهای کم مصرف – تفسیر خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک مانند: pH، EC، CEC و غیره – تحلیل خصوصیات آب منطقه مورد مطالعه مانند: شوری، SAR و غیره – انجام توصیه کودی بر اساس نتایج آزمون آب و خاک و مقدار دریافت کود در سالهای گذشته.
				نگرش : – دقت کافی در تفسیر نتایج آزمون خاک و آب و توصیه کودی – انجام توصیه کودی با توجه به هزینه انواع کود و کارگر
				ایمنی : –
				توجهات زیست محیطی : – انجام توصیه کود باید با تکیه بر حفظ منابع آب و خاک و جلوگیری از هرگونه عوامل آلاینده محیط زیست صورت بگیرد

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تحلیل علائم کمبود (نیازهای غذایی)
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱	۶	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
			۲ ۲ ۱	دانش : - خصوصیات علائم کمبود عناصر پر مصرف - خصوصیات علائم کمبود عناصر کم مصرف - خصوصیات بیش بود عناصر غذایی مخصوصاً عناصر پر مصرف
		۲ ۱ ۲ ۱		مهارت : - آنالیز علائم کمبود عناصر اولیه (ازت، فسفر و پتاسیم) - آنالیز علائم کمبود عناصر اولیه کلسیم و منیزیم - آنالیز علائم کمبود عناصر ریزمغذی - آنالیز علائم کمبود یا علائم ناشی از تنشهای خشکی و شوری
				نگرش : - دقت در تعیین نوع کمبود عناصر غذایی - دقت در تفکیک علائم کمبود یا مسمومیت غذایی و علائم حاصله از تنشهای خشکی و شوری
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی نحوه مصرف کود
	جمع	عملی	نظری	
	۸/۵	۴/۵	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
– کود پاش و انواع آن – بیل – بیلچه – کلنگ – دستکش		۲ ۲		دانش : – انواع کودهای پر مصرف – انواع کودهای کم مصرف و محلولپاشی
– ماسک پارچه‌ای – فرغون – چکمه	– ۱/۵ ۱ ۱ ۱			مهارت : – کاربرد کودهای پر مصرف در باغات (شامل چالکود و غیره) – کاربرد کودهای کم مصرف در باغات (شامل: محلولپاشی و غیره) – کاربرد کودهای حیوانی در باغات – کاربرد هر یک از انواع کودهای پرمصرف، کم مصرف و حیوانی
				نگرش : – دقت در نحوه مصرف کود شامل: عمق و شکل مصرف آن
				ایمنی : – استفاده از دستکش، روپوش و ماسک حین انجام عملیات کوددهی
				توجهات زیست محیطی : – دقت در کاربرد مناسب و کافی کود جهت جلوگیری از هرگونه مسمومیت غذایی و آلودگی منابع آب و خاک

	زمان آموزش			عنوان توانایی : تفکیک انواع مختلف کود در خاکهای مختلف با توجه به خصوصیات فیزیکی و شیمیایی
	جمع	عملی	نظری	
	۴/۵	۲	۲/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
			۱ ۰/۵ ۱	دانش : - خصوصیات فیزیکی و شیمیایی کودهای ازته مانند تصعید در خاکهای شور و آهکی و دنیتریفیکاسیون و غیره - آبشویی کودهای کلره - تثبیت کودهای فسفره و پتاسه
		۱ ۱		مهارت : - تفکیک و تفسیر فرایند انواع مختلف کود در خاکهای یک باغ بر اساس نوع و خصوصیات خاک و کود - استفاده از کود با توجه به فرایند حالیت کود، خصوصیات خاک و آبشویی آن
	نگرش : - دقت در کاربرد مقدار کود با توجه به خصوصیات خاک جهت آبشویی، تصعید و دنیتریفیکاسیون و غیره - دقت در مقدار کاربرد هریک از انواع کودها جهت جلوگیری از آلودگی منابع آب و خاک			
	ایمنی : -			
	توجهات زیست محیطی : - توجه به مقدار کاربرد کافی هر کود و جلوگیری از آلودگی محیط زیست			

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	کود شیمیایی از ته (از هر نوع موجود)	۱۵ کیلوگرم	
۲	کود شیمیایی فسره (از هر نوع موجود)	۱۵ کیلوگرم	
۳	کود شیمیایی پتاسیم (از هر نوع موجود)	۱۵ کیلوگرم	
۴	کود شیمیایی کلسیم و منیزیم (از هر نوع موجود)	۱۵ کیلوگرم	
۵	کود شیمیایی کم مصرف (ریز مغذی) (از هر نوع موجود)	مایع (۴ لیتری) ۵ عدد و جامد ۱ کیلوگرم	
۶	کود حیوانی (دام و طیور)	۱۵ کیلوگرم	
۷	ماسک پارچه‌ای	۱۵ عدد	
۸	کودپاش دستی	۵ عدد	
۹	کود پاش حیوانی پشت تراکتوری	۵ عدد	
۱۰	کودپاش پاندولی	۵ عدد	
۱۱	کود پاش ردیفی	۵ عدد	
۱۲	کود پاش (مایع پاش) پشت تراکتوری	۵ عدد	
۱۳	لباس کار	۱۵ دست	
۱۵	کلاه حصیری	۱۵ عدد	
۱۶	برگه نتایج آزمون خاک	۱۵ عدد	
۱۷	برگه نتایج آزمون آب	۱۵ عدد	
۱۸	تابلو وایت برد	۱ عدد	
۱۹	ماژیک وایت برد	۳ عدد (قرمز، آبی و مشکی)	
۲۰	بیل	۱۵ عدد	
۲۱	بیلچه	۱۵ عدد	
۲۲	کلنگ	۱۵ عدد	
۲۳	فرغون	۵ عدد	
۲۴	چکمه	۱۵ جفت	
۲۵	دستکش	۱۵ دست	
۲۶	جعبه کمک‌های اولیه	یک سری کامل	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	ملکونی، محمد جعفر. ۱۳۷۳. حاصلخیزی خاکهای مناطق خشک. انتشارات دانشگاه تهران.
۲	سالار دینی، علی اکبر. ۱۳۷۴. حاصلخیزی خاک. انتشارات دانشگاه تهران.
۳	سالار دینی، علی اکبر و مجتهدی، مسعود. ۱۳۷۲. ترجمه. اصول تغذیه گیاه. انتشارات دانشگاه تهران.